

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2024-94

5.2.2024

KNIF Trygghet Forsikring AS

Ansvar

Ansvar for tømrrer – boret hull i sprinkelanlegg – skl. § 2-1.

Sikrede og klager utførte en sideentreprise ved oppføring av tre leilighetsbygg. Klager var totalunderentreprenør for VA-arbeider, herunder sprinkelarbeid. Sikrede utførte tømrrerarbeider. I forbindelse med festing av bunnsviller i syvende etasje i ett av byggene, boret sikrede betongbor ned i betongen i etasjeskillet, slik at dette medførte hull i sprinkelrør klager hadde støpt inn i betongen. Klager søkte erstatning for utgifter til lekkasjesøk, brannvakt og egne arbeider i forbindelse med lekkasjen, under sikredes ansvarsforsikring. Foretaket avviste ansvar under henvisning til at det ikke var sannsynliggjort et ansvarsgrunnlag. Foretaket var av den oppfatning at det ikke var uaktsomt å ikke kjenne til rør som ikke fremgikk av prosjekteringsgrunnlaget, og under enhver omstendighet skulle det normalt ikke være rør innstøpt i gulvet hvor det skulle etableres bunnsvill. Klager anførte at sikrede hadde opptrådt erstatningsbetingende uaktsomt ved å ikke gjøre seg kjent med hvor rørene lå før det iverksatte borearbeider, jf. skadeerstatningsloven (skl.) § 2-1. Det kom klart frem i prosjektert underlag og KS-utførelse hvor rørene var plassert. Sikrede hadde hatt tilgang til alle tegninger på felles tegningshotell og hadde en plikt ved oppstart til å sette seg inn i underlag fra de rådgivende, og sørge for at deres utførelse ble i henhold til det prosjekterte. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 1 192 134 + 396,5 arbeidstimer

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning under sikredes ansvarsforsikring. Spørsmålet er om sikrede er erstatningsansvarlig for vannskader som oppstod i et leilighetsbygg, som følge av at det ble boret hull i et sprinkelrør som lå støpt inn i et etasjeskille.

Klager og sikrede gjennomførte en sideentreprise, ved oppføring av tre leilighetsbygg over syv etasjer, henholdsvis bygg A, B og C. Klager var totalunderentreprenør for VA-arbeider, herunder sprinkelarbeid. Sikrede utførte tømrrerarbeider.

I forbindelse med festing av bunnsviller i syvende etasje i bygg B, boret sikrede betongbor ned i betongen i etasjeskillet, slik at dette medførte hull i sprinkelrør klager hadde støpt inn i betongen mellom taket i sjette etasje og gulvet i syvende etasje.

Klager oppdaget svikt i trykkprøving 28.11.22 og igangsatte lekkasjesøk. Klager opplyste å ha hatt utgifter til lekkasjesøkingen og til brannvakt frem til lekkasjen ble lokalisert.

Foretaket mottok 27.2.23 henvendelse fra klagers forsikringsforetak vedrørende skaden. Foretaket ba om sikredes kommentar, og sikrede svarte følgende 28.2.23:

(...)

Rørlegger har lagt rør for høyt opp og vi har ingen opplysninger om at det er rør i gulvet. Bunnsvill til Bindingsverk er montert som de skal.

Klager rettet krav under sikredes ansvarsforsikring 2.3.23 om erstatning av kr 1 192 134,25 inkl. mva. I tillegg krevde klager erstatning av 396,5 arbeidstimer og viste til at det antagelig ville komme et ytterligere krav i sluttoppgjør med hovedentreprenøren som klager også vil kreve erstattet. Klager anførte at sikrede var ansvarlig for skadene etter arbeidsgiveransvaret i skadeerstatningsloven (skl.) § 2-1.

Sikrede avviste ansvar 28.2.23 og anførte at klager hadde plassert rørene for høyt opp, og at sikrede ikke hadde opplysninger om at det var rør i gulvet.

Sikrede gav en ytterligere forklaring 7.3.23:

Vi kan ikke se at vi måtte være klar over hvor rørene befant seg når vi monterte Bindingsverk for yttervegger. Det er ikke vanlig at man legger tekniske føringer i arealer da de kan skades ved en foreskrevet montering. Man legger vel heller ikke varmesløyfer innfor leiligheten da de kan skades, dvs. under bunnsvill til Innervegger.

Prosjektet har cirka 6000m² med ytterveggsareal da vi må montere bunn og toppsvill på cirka 2000lm. Våres arbeidsunderlag er arkitekttegninger og ikke noe annet. På arkitekttegninger er ikke tekniske føringer merket.

I så fall man legger tekniske føringer ut da de kan skades, mener vi at heller rørlegger har opplysningsplikt her.

Kan ikke si oss enig i at vi har noe slags skyld i denne saken.

Det ble åpnet konkurs hos sikrede 14.4.23.

Foretaket engasjerte I. AS, som utarbeidet et skadenotat basert på sakens dokumenter og telefonmøter med sikrede. Skadenotatet datert 12.6.23 inneholdt blant annet følgende vurderinger:

Det er oversendt tegninger som viser hvor sprinkleranlegget er tegnet inn i 6. og 7. etasje, her henger det meste av sprinkleranlegget oppunder etasjeskiller av betong. Det fremgår ikke av tegningene at sprinklerrørene skal støpes inn i et område som er avbildet hvor lekkasjepunktet ble funnet, se bilde. Lekkasjestedet må avklares på vedlagte tegninger.

(...)

Oppsummert mangler det dokumentasjon for at sprinklerrøret er prosjektert på det stedet hvor ytterveggen er plassert og festet, se vedlagte tegninger fra 6. og 7. etasje.

Foretaket avsto kravet 15.6.23 under henvisning til at det ikke var sannsynliggjort et ansvarsgrunnlag. Foretaket var av den oppfatning at det ikke var uaktsomt å ikke kjenne til rør som ikke fremgikk av prosjekteringsgrunnlaget, og under enhver omstendighet skal det normalt ikke være rør innstøpt i gulvet hvor det skal etableres bunnsvill.

Klager klaget på avslaget 29.6.23 og anførte blant annet at vurderingene til foretakets takstmann var uriktige. Klager viste til at det kom klart frem i prosjektert underlag og KS-utførelse hvor rørene var plassert. Sikrede hadde hatt tilgang til alle tegninger på felles tegningshotell og hadde en plikt ved oppstart til å sette seg inn i underlag fra de rådgivende, og sørge for at deres utførelse ble i henhold til det prosjekterte.

Det ble avholdt møte 8.8.23 mellom sikrede, klager, takstmann og foretaket for å avklare faktum i saken ytterligere. Under møtet ble det klart at skadene på sprinklerrøret i syvende etasje knyttet seg til sprinklerrør under yttervegg i akse U. Klager skal ha opplyst at lekkasjesøket tok tid da det ble avdekket flere lekkasjer underveis, før man oppdaget lekkasjen i syvende etasje.

Klager krever kr 1 192 134 i erstatning og anfører at sikredes ansatte har opptrådt erstatningsbetingende uaktsomt ved å ikke gjøre seg kjent med hvor rørene lå før det iverksatte borearbeider, jf. skadeerstatningsloven (skl.) § 2-1. I tillegg krever klager dekket 396,5 arbeidstimer.

Opplysninger om hvor rørene var støpt inn var tilgjengelig i felles dokumenthotell sikrede hadde tilgang til. X bekrefter at sikrede hadde tilgang til felles dokumenthotell hvor alt underlag ligger. For en entreprenør er det en kjent risiko at det må undersøkes hvor det er støpt inn rør, og at det sørges for at det ikke brukes skurer eller bor som kan ødelegge underliggende rør.

Sprinkelrørene var plassert på riktig dybde i betongkonstruksjonen. Sikrede har benyttet for langt bor ved arbeidet.

Forsikringsforetaket avviser ansvar, og anfører at sikrede ikke har utvist uaktsomhet i sin utførelse av arbeidet.

Det fremgår ikke av plantegning for syvende etasje at det skal ligge sprinkelrør rett under svill for yttervegg. Det er unaturlig og unødvendig å legge/prosjekttere sprinkelrør langs akse U, og dette er kun gjort i syvende etasje. Prosjekterende må ha visst at det var yttervegg i akse U i syvende etasje. Det er ingen grunn til at sprinkelrørene ikke kunne vært trukket 15 cm inn i retning akse T, slik at de ikke lå rett under svill til yttervegg, med den betydelige risikoen for å komme i konflikt med festemidler i yttervegg i syvende etasje. Sprinkelrørene var dessuten støpt mye høyere i gulvet enn framlagte tegninger tilsier, noe som klart kommer til syne på de fremlagte bildene.

Sikrede bestrider å ha hatt tilgang til klagers arbeidstegninger.

Kravet er i alle tilfeller for høyt. Kostnader til lekkasjesøk og innleid brannvakt som gjelder andre lekkasjer, må komme i fradrag.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig overfor klager under sikredes ansvarsforsikring.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevisspørsmål", jf. også FinKN 2017-408 og 2018-077.

Det er fremlagt diverse arbeidstegninger som klager hevder var tilgjengelige i et felles dokumenthotell uten at dette er ytterligere dokumentert eller akseptert av sikrede. Det er også uklart for nemnda om rørenes plassering i bygget faktisk var i samsvar med arbeidstegningene eller om rørene utgjorde en prosjekteringsfeil. Saken er også dårlig opplyst når det gjelder hva slags kompetanse og erfaring den ansatte som utførte boringen hadde og hvilke rutiner som forelå for slike arbeider. Disse spørsmålene bør belyses med muntlige forklaringer under en hovedforhandling.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Lars Barnholdt (bransjerepresentant) og Johannes Straume (næringsrepresentant).